

De Maaltijd van de Heer

(geloofspunt 9.)

De Maaltijd van de Heer vindt zijn oorsprong in twee gebeurtenissen uit vroeger tijd. De eerste is de Pesachmaaltijd bij de uittocht van volk van God uit Egypte, zo'n 3500 jaar geleden. De tweede is wat we noemen de instelling van het avondmaal of de Maaltijd van de Heer, zo'n 2000 jaar geleden; dit gebeurde bij Jezus' laatste Pesachmaaltijd.

Beide gebeurtenissen houden verband met verlossing door het bloed. Door het bloed van het geslachte paaslam aan de deurposten is er leven en verlossing uit Egypte, Exodus 12:13. Door het bloed van het Lam van God dat de zonde der wereld wegneemt, is er eeuwig leven en reiniging van alle zonde, Johannes 1:29 en 1Johannes 1:7. Jeremia 31:31-34 belooft een nieuw verbond met het huis van Israël en het huis van Juda.

Jezus spreekt in Mattheüs 26:28, Marcus 14:24 en Lucas 22:20 over het bloed van Mijn verbond en het nieuwe verbond in Mijn bloed. Na hun uittocht uit Egypte kreeg het volk Israël manna te eten in de woestijn. Na de spijziging van de vijfduizend noemt Jezus zich het levende brood dat uit de hemel neergedaald is, Johannes 6:35. Paulus noemt het brood dat wij breken de gemeenschap met het lichaam van Christus, 1Korintiërs 10:16. Het eerste en tweede testament vormen een doorlopende eenheid.

Wat vieren/gedenken we tijdens de Maaltijd van de Heer?

1. Een herinneringsfeest

“Doe dit tot Mijn gedachtenis” (Lucas 22:19^b) De bediening/het gebruiken van de Maaltijd maakt de deelnemers er altijd weer bewust van dat de Here Jezus tot zonde werd gemaakt en dat Hij het oordeel van God over ons mensen op Zich genomen heeft. De Maaltijd bepaalt ons bij het offer van Jezus aan het kruis, bij Zijn dood en opstanding. Dat geeft ons dankbaarheid, we denken aan de vreugde van het nieuwe verbond en het is een viering van onze verlossing (Zijn sterven aan het kruis en Zijn opstanding heeft de macht van de zonde verbroken, de door heeft niet meer het laatste woord en het bloed reinigt ons van onze zonden en geeft verlossing)

2. Een verkondiging/proclamatie van de dood en opstanding van Jezus

(1 Cor 11:26)

Het is een geloofsverkondiging van de dood en opstanding..

Dat Hij door Zijn opstanding de dood overwonnen heeft; dat Hij aan Gods rechterhand leeft en dat Hij zal wederkomen. De gemeente bijeen rondom de Maaltijd van de Heer is ook een (ver)wachtende gemeente, wachtend op Zijn wederkomst.

3. De maaltijd van de Heer is uitdrukking van eenheid (1 Cor 11:20)

Is een uitdrukking van gemeenschap en eenheid. Eenheid ervaren met een levende, opgestane Jezus en eenheid ervaren met elkaar als lichaam van Christus.

4. Een versterking van ons geloof

Zo zeker het is dat je het brood proeft, zo zeker is het dat Jezus voor jouw zonden gestorven is. Zo zeker het is dat je de wijn proeft, zo zeker is het dat Jezus ons door Zijn bloed gereinigt heeft en wil reinigen.

Als gemeente geloven we in een "open-maaltijd". is het de Maaltijd van Jezus. Jezus is degene die uitnodigt, Hij is in ons midden, met het teken van het brood als Zijn lichaam en de wijn als teken van Zijn bloed. De Maaltijd is een genademiddel in het naderen tot God. De Maaltijd wordt geplaatst in de context van het onderweg-zijn (zie Johannes 6), van Pesach tot de bruiloftsmaaltijd in Openb. en heeft ook aspecten van vieren, feestelijk, dankzegging.

Soms worstelen we met de vraag: "Is het wel voor mij? Mag ik wel deelnemen aan de Maaltijd?"

We moeten ons eigenlijk de vraag stellen: "Mag ik als kind van God wel van de Maaltijd wegblijven wanneer Christus het laat aanrichten?"

De Maaltijd is door God gegeven; dan zijn we verplicht het te gebruiken. Als er verhinderingen zijn dan moet niet het avondmaal, maar dan moeten de verhinderingen worden weggedaan. In 1 Cor 11:27-29 worden we opgeroepen onszelf te onderzoeken, te belijden → vergeving te vragen/geven als dat nodig is. Zonde kan werken als zuurdesem/gist, "verontreiniging". Bij de Pesachviering werd ongezuurd brood (matses) gebruikt als teken van zuiverheid /reinheid.

De Maaltijd van de Heer en de kinderen

De Pesachmaaltijd was en is een familie-gezinsfeest. Daarbij is een grote plaats voor de kinderen, zie de 4 vragen die gesteld worden op basis van Ex. 6:5-8.

De kinderen vragen vanuit een natuurlijke nieuwsgierigheid: Waarom doen we dit?

Door het beantwoorden van de vragen vond er ook geloofsoverdracht plaats.

De haggada ("handleiding" voor de viering van Pesachmaaltijd vanuit de Joodse traditie) spreekt zelfs over vier soorten kinderen : wijze, ondeugende en eenvoudige kinderen en het kind dat nog geen vragen kan stellen. Zij zijn door de rabbijnen ontleend aan de vier teksten Deuteronomium 6:20, Exodus 12:26, 13:14 en 13:8 die alle gaan om het 'daarom' op de al of niet gestelde vraag 'waarom?' De kritische vragensteller is even welkom als het

kind dat nog te jong is om te vragen. Voor allen is er een uitleggend antwoord of een vertellend woord.

Door de jongste kinderen worden tijdens de Pesachmaaltijd de vier vragen gesteld waarom deze avond zo anders is dan alle andere avonden:

1. Alle andere avonden eten we brood. Waarom vanavond alleen matses?
2. Alle andere avonden eten we allerlei groenten. Waarom vanavond bittere kruiden?
3. Alle andere avonden dopen we niet één keer in. Waarom vanavond twee keer?
4. Alle andere avonden zitten we rechtop. Waarom zitten we vanavond leunend?

De antwoorden en de uitleg zijn zodanig dat de kinderen en volwassenen naar hun vermogen begrijpen wat God wil zeggen.

Een veel gehoorde vraag als tegenwerping is: maar..... de kinderen begrijpen toch niet wat ze doen en wat het betekent?

Veel Bijbelse feesten hadden/hebben o.a. als doel om de betekenis van goddelijke waarheden aan het volgende geslacht over te dragen. Kinderen konden/kunnen dus meedoen aan de Pesachmaaltijd, juist opdat ze de betekenis zouden gaan begrijpen en omdat ze op hun niveau geloofden in de God van Abraham, Izaak en Jacob, de God van het volk Israël.

Zouden we de plaats van de kinderen in de viering van Pesachmaaltijd mogen/kunnen doortrekken naar viering van de Maaltijd van de Heer?

Jezus heeft vanuit de viering van de Pesachmaaltijd met Zijn discipelen, bij het delen van het brood en de wijn een andere inhoudelijke betekenis gegeven aan het Pesachfeest, door naar Zijn dood en opstanding te verwijzen. Lucas 22:19-20 Hij heeft het brood en de wijn op Zichzelf betrokken.

“Jezus nam een brood, sprak het dankgebed uit, brak het brood, deelde het uit en zei: dit is Mijn lichaam dat voor jullie gegeven wordt; doe dit, telkens opnieuw, om Mij te gedenken”. Zo nam Hij na de maaltijd ook de beker, en zei: Deze beker die voor jullie wordt uitgegoten, is het nieuwe verbond dat door Mijn bloed gesloten wordt.”

Jezus kende de plaats van de kinderen in de Pesachmaaltijd. Bij de instelling van de viering van de Maaltijd heeft Hij niets gezegd over een veranderde plaats van de kinderen. Jezus had al eerder Zijn hart over/voor kinderen geuit. Marcus 10:14: “Laat de kinderen bij Mij komen, houdt ze niet tegen, want het Koninkrijk van God behoort toe aan wie is zoals zij.”

Vanuit de plaats van de kinderen in de Pesachviering 2 vragen: Hoe zouden we kunnen onderbouwen dat we de kinderen moeten weerhouden van de Maaltijd? Hebben zij geen recht door het breken van het brood gemeenschap met het lichaam van Christus te hebben?

We geloven dat de kinderen geheiligd zijn in de gelovige ouders. (1 Cor 7:14b) Ze horen er bij. Veel kinderen hebben ook hun geloof en vertrouwen in God en voor velen is Jezus een vriend.

We geloven dat we de viering van de Maaltijd juist ook kunnen zien als een vorm van geloofsoverdracht, overdracht van goddelijke waarheden, in het midden van de gemeente, als aanvulling op de geloofsopvoeding van de ouders.

Al etend mogen de kinderen vragen: Waarom doen we dit? Dan hebben we volop de gelegenheid om uit te leggen dat Jezus het Lam Gods is dat de zonden der wereld wegneemt, de macht van de zonde verbroken heeft en dat Hij ons eeuwig leven geeft.

Hierboven hebben we de vraag gesteld: Zouden we de plaats van de kinderen in de viering van Pesachmaaltijd mogen doortrekken naar viering van de Maaltijd van de Heer?

Ja, als gemeente geloven we dat daar ruimte voor is, dat het een onderdeel is van de geloofsoverdracht.

Dat kan in de thuissituatie als gezin.

Voor de deelname van de kinderen aan de viering van de Maaltijd van de Heer in het midden van de samenkomst van de gemeente* is ons uitgangspunt dat dit gebeurt onder verantwoordelijkheid van de ouders/verzorgers. We hebben respect voor die ouders/verzorgers die er (nog) moeite mee hebben dat kinderen deelnemen aan de viering.

*dat doen we tot heden 3 x per jaar: eerste zondag van het jaar, Goede Vrijdag en zondag voor de start van de basisschool.

Binnen de kindersamenkomsten kan de Maaltijd van de Heer ook gevierd worden. De kinderwerkers hebben een geestelijke autoriteit en vanuit deze autoriteit geloven we dat ze vanuit het onderwijs dat ze over de viering van de Maaltijd aan de kinderen geven, ook samen met de kinderen de Maaltijd kunnen vieren. Daarnaast is er ruimte om, mede vanuit geloofsoverdracht, de Maaltijd 1 of 2 keer per jaar in de kindergroepen te vieren.

Ook binnen het jongerenwerk zal er onderwijs zijn over de Maaltijd en is er ook de ruimte voor de viering van de Maaltijd op een jongerenavond of een jongerenweekend in de lijn zo die hierboven voor de viering met de kinderen is aangegeven.